

SLOVENSKI

INFORMACIJSKI VESTNIK
OSVOBODILNE FRONTE

Poročevalec

IZDAJA

Na

NEOSVOBOJENEM

OZEMLJU

Cena 2 L. ali 30 PF.

Leto III.

21. september 1942. št. 37.

BELA GARDA - PREDNJA STRAŽA OKUPATORJEVE

VOJSKE.

Ljubljana, 15. septembra 1942.

Ni slučaj, da sovražniki naše osvoboditve žele in razglashajo propad partizanstva ter da se licemarsko zgražajo ob "grozodejstvih" partizanov. Ni to prvič, ne poslednjič.

Tudi ni slučaj, da so to umazano gonjo začeli sedaj, ko naša ojeklenela narodna vojska z izredno hrabrostjo, in žilavostjo razbija združene sile fašističnih divjakov in domače izdajalske golazni.

Prav tako ni slučaj, da belogardisti "nacionalne" in "katoliške" sorte naravnost tekmujejo z okupatorji pri tem nečednem poslu.

Ali smo mogli kaj drugega pričakovati od ljudi, ki so izdajali in razkrajali Jugoslavijo, ki s pomočjo organiziranega oveduštvja pošiljajo tisoče Slovencev v smrt, ječe in internacije, ki brez sramu zlorabljajo versko čustva in cerkveno organizacijo za ovaduške posle, ki streljajo z italijanskim orožjem svojim bratom v hrbet?

Ali je morda čudno, da bela garda molče odobrava zverinska mučenja zavednih Slovencev ter onečaščenja naših žena in deklet po fašističnih zvereh? Ali naj se čudimo, ker ne protestirajo proti streljanju talcev, proti požiganju, ropanju slovenskih domov, proti uničevanju in izkoriščanju našega narodnega premoženja in naravnega bogastva, proti popolni nacionalni in socialni brezpravnosti?

Ali nas mora končno presenetiti dejstvo, da so radi neuspeha s takšno politiko predlagali lahom novo barbarsko sredstvo, katerega naj bi se Slovenci prestrašili, streljanje na kraju - brez zaslišanja in brez vsake obsodbe.

Bela garda je samo znova pogazila vsa nacionalna in moralna načela.

Zato je bila dolžnost OF da je napovedala tem izvržkom slovenskega naroda boj do iztrebljenja.

Ni nobenega dvoma, da partizanske puške in strojnice ne bodo prej utihnile, dokler ne bo vsa slovenska zemlja očiščena te golazni z njenimi fašističnimi gospodarni vred.

Mi s temi razbojniki ne mislimo voditi nobene debate, najmanj pa o morali in "grozodejstvih". Hočemo pa ob tej priliki podčrtati nekaj dejstev:

1./ Glavni štab slovenske partizanske vojske je ugotovil, da se je nekaterim belogardističnim zločincem posrečilo vtihotapiti se v partizanske vrste. Njihov namen je bil: vohuniti v korist okupatorju, razkrajati moralo in disciplino ter uničevati zaupanje in povezanost našega ljudstva s partizani. To poslednje so dosegli ponekod z izvedenjem ostudnih umorov, grozodejstev in ropov, ki jih seveda zdaj podtikajo partizanom in OF.

2./ Glavni štab je doslej že več takih propalic kaznovalo s smrtjo. Tudi tiste, ki se jim je posrečilo dezertirati k Italjanom, bo prej ali slej dosegla pravična roka sl. venske narodne justice.

3./ Ista usoda je doletela že nekatere belogardistične tolpe, ki so nekaj časa pod partizanskimi znaki morale in izsiljevale z istim podlim namenom.

4./ Beli gardi z vsemi temi lopovskimi triki ni uspelo dalj časa varati kmetov, ki so skupno s partizani v svojih narodnih zaščitah bore proti italjanskim in domačim razbojnikom za svoje domove, svoja življenja in svobodo.

Taka so dejstva. Taka je resnica. Nobena povodenj laži je ne more zakriti.

Na kljub vsemu pa bo slovenski narod pod vodstvom svoje OF neupogljivo korakal k svojemu končnemu cilju: Osvoboženju in zedinjenju vsega slovenskega naroda v bratski zajednici enako pravnih južnoslovanskih narodov.

PARTIZANSKA AKCIJA NA TRŽASKI PROGI. 10. septembra ob 22.52 je na desnem tiru tržaske proge med Brezovico in Borovnico pod vlakom št. 708 eksplodirala mina. Iztiril je stroj in 5 (šest) za njim stoječih vagonov z vsemi osmi. Levi tir je vozil. Desni zaprt. Razrušeno je bilo okrog 150 m proge.

KAKO JE S " SLOVENČEVIMI " VAŠKIMI ZAŠČITAMI. V listu, ki ga izdaja italjanska komanda samo za oficirje, stoji: " polastni volji ali prisiljeni so kmetje v posameznih okrajih prenehali sodelovati s komunističnimi bandami."

CHAMBERLAINOVSTVO

" Churchill je včeraj pred vsem svetom izjavil, da Stalin in drugi ruski voditelji ne razumejo, zakaj mi ne bi mogli napraviti več kakor smo napravili doslej" (Harriman).

Dva odgovorna državnik anglosaških držav sta pred dnevi spregovorila, Churchill in Rosseveltov osebni zastopnik Harriman. Oba sta sodelovala pri nedavnih moskovskih razgovorih s Stalinom in oba sta zdaj o teh razgovorih izpregovorila. Tako Churchill kakor Harriman, oba sta povedala, da merodajni sovjetski činitelji na ugotavljanje anglosaških držav v vprašanju odprtja druge fronte na Zapadu gledajo prav tako, kakor na to obotavljanje gledajo vsi tlačeni narodi Evrope, kakor gleda nanj tudi naš razkosani in podjarmljeni narod slovenski.

Churchill je v svojem govoru v spodnji zbornici hkrati dodal da mu je uspelo prepričati Stalina o popolni lojalnosti anglosaških zaveznikov in o njihovi trdni volji, da brez ozira na žrtve storijo vse za razbremenitev sovjetske vojske, ki zdaj sama na svojih ramenih nosi skoro ves tovor vojne. S to svojo izjavo je Churchill podčrtal, da na Angleškem svobodoljubni angleški narod vse bolj uveljavlja svojo politiko in potiska v ozadje protiljudsko politiko chamberlainovstva.

Nihče med nami ni nikdar zapiral oči pred dejstvom, da s Chamberlainovo smrtjo na Angleškem nikakor ni izumrla chamberlainovstvo. Kaj je chamberlainovstvo? Chamberlainovstvo pomeni prizadevanje tiste protiljudske klike finančnih magnatov, ki bi rada vsa mednarodna vprašanja rešila na račun malih narodov, predvsem pa na račun svobodnih narodov Sovjetske zveze. Chamberlainovstvo si je prizadevalo in si še prizadeva ustvariti enoten reakcionaren blok proti osvobodilnemu gibanju zatiranih narodov v kolonijah in odvisnih deželah, zlasti pa proti nosilcu napredka in svobode, proti Sovjetski zvezi.

V chamberlainovcih, ki jim pravijo na Angleškem tudi " diehars " (trdoglavci), živi naprej tisti imperialistični duh, ki je 1915 l. ustvaril londonski pakt, s katerim smo bili Slovenci prodani Italiji. Ni slučaj, da so bili baš boljševidni tisti, ki so to sramotno kupčijo z malimi narodi pred vsem svetom razkrinkali. Chamberlainovci so prodali Hitlerju Avstrijo in Čehoslovaško, da bi ga bolj usposobili za napad na SSSR.

Kakšni so danes cilji chamberlainovstva? Novi računi so preprosti: Prvič, Sovjetska Zveza naj svoj boj z Nemčijo izvojuje sama, in naj se v njem tako izčrpa, da ne bo sposobna za kakršnokoli vplivnejšo mednarodno vlogo, zlasti pa ne za vlogo dejavnega zaščitnika malih narodov. Drugič, invazija na evropsko celino naj ne bo takojšnja, naj ne nastopi kot razbremenitev SSSR, naj ne bo neposredno naperjeno proti Hitlerju in fašizmu, ki so ju vendar ravno " trdoglavci " pomagali spraviti na oblast. Nasprotno, invazija naj se po očitnem zlomu nemške sile na vzhodnem bojišču, naj se izvrši tedaj, ko bodo narodi Evrope pričeli temeljito in dokončno strmoglavljati svoje Hitlerje, Mussolinije, Petaine, Nediče, Natlačene i.t.d., skratka, invazija naj bo naperjena proti svobodoljubnim stremljenjem evropskih narodov in naj prepreči morebitne " skrajnosti ".

Evropa naj po vojni nadaljuje tam, kjer je 1939 l. končala, in gre nasproti novemu nacionalnemu zatiranju, novim težkim krizam, novim vojniam.

Zato si skušajo chamberlainovci na lastno pest ustvariti oporišča v Evropi, zato pod mizo igrajo z Mussolinijem in njegovo drugo garnituro grofom Sforzo, in jima pod nosom vablivo mahajo z zloglasnim londonskim paktom. Zato so oči vseh tistih protiljudskih elementov po Evropi, ki računajo z neizbežnim polomom fašističnega bloka, ohrnjene v chamberlainovce. Zato k njim obrača svoje poglede tudi naša izdajalska belogardistično - mihajlovičevska banda, ki svoje odkrito sodelovanje z italjanskimi okupatorji povezuje s skrito nado v zmago chamberlainovstva, računajoč, da jo bo skupna intervencije italjanske in angleške reakcije po vojni rešila sleherne odgovornosti za njeno sedanje izdajalsko početje.

Sovjetska Zveza se je že nekajkrat zavarovala za primer, da bi chamberlainovstvo še kdaj dobilo na Angleškem odločujoč vpliv. Zato je tudi pred dobrim mesecem izrečno pooblastila čehoslovaškega predsednika dr. Beneša, ki je v njenem imenu izjavil, "DA NI SOVJETSKA ZVEZA NIKDAR PRISTALA NA SKLEPE MUNCHENSKE KONFERENCE IN BO TAKI POLITIKI TUDI V BODOČE NASPROTOVALA"-.

Prav tako hoče pred chamberlainovstvom zavarovati svojo nacionalno čast tudi ANGLEŠKI NAROD, ki na množičnih mitingih vsak dan iznova manifestira in izjavlja, da hoče kar NAJHITREJE na zapadno evropskem bojišču doprinesti svoj delež k osvobojenju zatiranih narodov, k dokončnemu strmoglavljenju hitlerjevske in vsake podobne tiranije.

Zato zatirani narodi Evrope obračajo svoj pogled k temu divnemu angleškemu narodu, v katerem se je prebudil svobodoljubni duh Roobina Hooda in kmečke yeomanry iz velike angleške revolucije 1646 - 1649 L., cartistični duh svobode in bratsva med narodi.

In videti je, da bo to pot ANGLEŠKI NAROD zmagal nad trdoglavci. Z njim pa tudi STVAR SVOBODE NARODOV nad protiljudsko reakcijo.

RAJONSKIM, KVARTNIM INTERENSKIM ODBOROM!

Nahajamo se v zadnji fazi osvobodilne borbe. Fašistični okupator je s temnim sodelovanjem belogardistov - mihajlovičevcev poostril svoj teror nad slovenskim narodom, slutec svj neizogibni, skorajšnji konec.

Aktivisti Osvobodilne fronte! Stojimo pred težkimi in nujnimi dolžnostmi! Podvojimo, potrojimo naše delo!

Katere so danes naše najvažnejše naloge?

1./ Razkrinkavajmo s konkretnimi primeri izdajalsko delovanje obeh skupinic bele garde in njihovo očitno sodelovanje z okupatorji! Razkrinkavajmo lažljivo propagando okupatorjev in njihovih domačih podreptnikov, ki s kričanjem po slovenskem fašističnem časopisju "dokazujejo" "razpad partizanstva", pokažejo pa samo svojo onemoglo jezo nad lastnim neuspehom! Razgalimo vso hinavščino in mizernost poklicnih belogardističnih lažnivcev, ki hočejo svoje zločine in grozodejstva zakriti s tem, da jih drugim očitajo! Čemu je potrebna taka časopisna gonja proti partizanom, če so uničeni? Čemu razne odredbe proti "upornikom" če so potolčeni?

2./ Krepimo našo Narodno zaščito, ki stoji pred velikimi nalogami.

3./ Poglobimo in razširimo politično izobrazbo aktivistom in pristavev OF.

4./ Pridobivajmo novih aktivistov in članov OF, toda bodimo budni in oprezni pred provokatorji!

5./ Čuvajmo in jačajmo enotnost, disciplino in tovarišstvo vseh skupin in pripadnikov OF.

6./ Učimo se konspiracije in učimo druge konspiracije.

7./ Dvigajmo povsod borbenega duha, nastopajmo energično proti pojavom malodušja in nasedanju belogardističnim paničnim vestem!

8./ Podpirajmo moralno in gmotno našo narodno vojsko! Zbirajmo prispevke, posojila, dragocenosti i.t.d.

9./ Razširjajmo vestno naš tisk!

10./ Dvigajmo ugled vodstva OF.

Aktivisti Osvobodilne fronte! Nobena divjanja fašističnih okupatorjev in nobena izdajstva belogardistične bande niso in nikdar ne bodo mogla zlomiti odpora slovenskega naroda. Poostreno nasilje bo rodilo samo večjo borbenost in požrtvovalnost vsega slovenskega naroda v borbi za svoj obstoj, osvoboditev in združitev!

SMRT FAŠIZMU - SVOBODA NARODU!

Ljubljana, 16. septembra.

Č. ROŽNI ODBOR OSVOBODILNE
FRONTE ZA LJUBLJANO.

Zih.

PARTIZANI IN PARTIZANSTVO

Pojem partizanstva je za Slovence še nov, čeprav ima že stoletno zgodovino. Mnogi ga bodisi iz ignorantstva ali pa iz zlobe razlagajo po svoje, zlasti pa sovražniki sodobnega slovenskega osvobodilnega boja namenoma sprevracajo. Partizan je pripadnik neregularne vojske, gverilec. Partizanstvo je neločljivo zvezano z osvobodilnimi boji, ki so jih bila tlačena ljudstva. Partizan brani svojo rodno grudo pred tujimi nasilniki. Zato lahko kljubuje veliki premoči sovražnikov, ki jih v boju ne vodi tista globoka ljubezen do domovine in svobode kakor partizane, hkrati pa so na tujem terenu tudi dosti manj okretni ko partizani - domačini.

Partizanski način bojevanja je stopil v ospredje v dobi Napoleonovih vojn, ko je skoraj vsa Evropa jecala pod jarmom tujega osvajalca. Takrat so se svobodoljubni patrioti v vseh podjarmljenih deželah združili v partizanske oddelke in napovedali neizprosni boj francoskim napadalcem. V Spaniji so se partizani imenovali gverilce, na Tirolskem je junaki Andrej Hofer s svojim krdelom kljuboval napadom Francozov in njihovih satelitov. V Rusiji se je 1812 L. dvignil donski kozak Matvej Ivanovič Platov in zbral okrog sebe cel korpus junakov, ki ga pozna zgodovina pod imenom "partizanski otrjad Atamana Platova". Ta partizanski odred srečamo tudi v Tolstoja "Vojni in mir".

V Rusiji je od tistih dob za neregularnega vojaka ostal v rabi naziv "partizan". Med državljansko vojno v Rusiji 1918 - 1922 l. je partizanstvo iznova zaživelo. Iz partizanskih vrst so zrastle mnogi slavni vojskovodje Rdeče Armade. Legendarna junaka Čapajev in Ščors sta iz prvotnih partizanskih odredov oblikovala cele rdeče armejske divizije. Partizani so imeli veliko vlogo pri osvobajanju Ukrajine izpod Nemcev in Sibirije izpod Japoncev. Ruski belogardisti so takisto skušali organizirati svoje partizanske oddelke, toda belo partizanstvo se ni obneslo, ker v ljudstvu ni imelo zaslombe.

V sedanjih veliki domovinski vojni sovjetskega ljudstva proti fašističnim napadalcem piše sovjetsko partizanstvo nove slavne strani svoje zgodovine.

Posebno poglavje tvori zgodovina partizanstva na Balkanu. V boju proti turškemu nasilju so se balkanski junaki združevali pod vodstvom tako imenovanih "komitetov", odtod za partizane ime "komita" ali "komitaš", ki je tudi v Srbiji dolgo veljalo, čeprav so vsprejeto uporabljali besedi "četaš ali četnik", kar prav za prav pomeni isto ko "partizan", namreč: pripadnika čete, odreda, četnike ali komite so imeli tako Srbi kakor Bolgari in Makedonci. Odkar sta pa po 1913 l. velesrbska in velebolgarska buržoazija v svojem pohlepu po Makedoniji pahnili Srbe in Bolgare v bratomorni boj, se je tudi četništvo pričelo izživljati večidel v bratomornem klanju. Tako je na primer prosluli razbojnik in izdajalec Kosta Pečanac že med svetovno vojno sabotiral osvobodilni boj srbskega naroda, tako imenovano "topliško vstajo", pač pa je potem ko je bila Bolgarija že na tleh kot pravi figar organiziral nezaslišani pokolj bolgarskega kmečkega življa. Srbsko ljudstvo raznih Pečančev, Birčaninov in podobnih vojvod ne imenuje drugače kot razbojnike.

Po letu 1918 so razna četna četniška združenja in njim podobne fašistične formacije (Orjuna, Srnao) "bombom in kamom" v službi velesrbske čaršije zedinjevale "jugoslovanski narod". Med Hrvati in Slovenci so se kot četniki uveljavljali smrkavci in hohštaplerji, ki so se pod Živkovičem in Jevtičem s kamijoni vozili po deželi in terorizirali hrvatsko in slovensko ljudstvo. Zlasti so se uveljavljali kot volilni priganjači vseh protiljudskih in velesrbskih režimov. Na Hrvatskem so četniki v tem smislu "udejstvovali" tudi še pod Stojadinovičem in Cvetkovičem, medtem ko jih je na Slovenskem pod Korošcem nadomestila njih podobna "stražarska fakinaža".

Ni čuda, da je postala beseda "četnik" med Slovenci, pa tudi med Srbi samimi, zlasti pa še med Hrvati, silno osovražena. Ko se je pričel boj narodov Jugoslavije proti nemško - italijanskim okupatorjem, je moralo osvobodilno gibanje s to osovraženo računati in se izraza "četnik" izogibati. Zato je rajši izbralo naziv "partizan", ki je zvezan z velikimi tradicijami res ljudskih osvobodilnih gibanj v zadnjih dveh stoletjih.

Četniki pa so nadaljevali z bratomornim klanjem, po Bosni so ti "maščevalci" klali mirno muslimansko in Hrvatsko prebivalstvo, z

ustaškimi rablji, ki se jih je *Drž. iz. belogardistični* kri, pa se ti
 "dični Mihajlovičevi" odredi za spas srbskog življa "sklepali izdajal-
 ske sporazume proti partizanski narodno - osvobodilni vojski.

Partizanstvo je med narodi Jugoslavije nov, toda danes že vseskozi
 udomačen in priljubljen naziv za tisti stari način neizprosne borbe pro-
 ti tujim zatiralcem in domačim izdajalcem, ki ga v divni srbski narod-
 ni pesmi posebej hajduk Veljko, sterc Vujadin in Črni Jurij.
 Zlasti je med slovenskim narodom, ki se je prvič dvignil v gverilsko
 vojno proti tujim nasilnikom, postalo partizanstvo simbol narodno osv-
 bodilne borbe, med tem ko je beseda "četnik" istovetna z bratomarnim
 klanjem in podlim izdajstvom pod firmo "redne jugoslovanske vojske".

ODGOVOR NA BELOGARDISTIČNO IZDAJSTVO

Podlo početje bele garde, združene pod okriljem takimenovane
 "redne jugoslovanske vojske", ki jo opremljajo italjanski okupatorji,
 je izzvalo med vsemi zavednimi Slovenci enodušen odpor. Vrste OF se krepe,
 spregledujejo tudi tisti, ki so doslej še verjeli da bela garda naspro-
 tuje osvobodilnemu gibanju slovenskega naroda iz nekih načelih, "ideo-
 loških vidikov. Zdaj je postalo vsem jasno, da takih vidikov pri beli
 gardi ni in jih ne more več biti, da je bela garda zgolj tolpa prodanih
 ljudi, gangsterjev, ki iz čisto ozkih sebičnih koristi prodaja tujim oku-
 patorjem vse, kar je Slovincu svetega.

Vodstvo OF, Izvršni odbor OF in Glavno poveljstvo slovenske narod-
 no osvobodilne partizanske vojske, dobiva dan za dnem nebroj resolucij
 v katerih Slovenci z ogorčenjem obsojajo početje bele garde in hkrati
 odkrito ozražajo svoje zaupanje v vodstvo slovenskega narodno osvobodil-
 nega gibanja.

Narodno zaščitniki ljubljanskega rajona izjavljajo: "belogardisti
 so odgovorni za žrtve, za preganjanje svobode miselnih ljudi. Obsojamo
 vsak poskus razbitja narodne enotnosti. Pripravljeni smo pedesetoriti
 delo in storitev posameznika za doseg ciljev OF. Pripravljeni smo stopi-
 ti rano ob rami s partizani, ter z orožjem doseči narodovo voljo.

"Ženski aktiv rajona N sporoča Vrhovnemu poveljstvu SNOPD: "V. P. iz-
 rekamo popolno zaupnico z obljubo neomajne discipline, veoč da je
 vodstvo naše Osvobodilne borbe v pravih rokah, ki bodo vodile naše ljud-
 stvo iz temne sužnosti, v zarjo resnične svobode, vstajenja in dokonč-
 ne združitve." V resoluciji sprejeti na seji N - skega uličnega odbora,
 stoji: "ko se partizani hrabro bore in uničujejo vrste okupatorskih
 krvnikov, jim naši "nacionalisti" ypadajo v hrbet, podlo in zahrbtno, ka-
 ker je bila vedno podla in potuhnjena njih klika, ki je dvajset let
vladala ljubemu narodu, izžemajoč ga in živeč od njegoviñ žuljev.

Ni jih uspelo razdvojiti naroda. Okupatorjem moramo odsekati belogardis-
tično dešno roko. Vsi želimo da popolnoma uničite in izrežete iz naše

zemlje ta gnojni tvor! 71 članov n-skega terenskega odbora pravi v svo-
 ji resoluciji: Slovenci, Slovenke! Pojdite od tovariša do tovariša,
 od tovarišice do tovarišice, od hiše do hiše! Širite naš bojni klic!
 Organizirajte se! Vse za našo osvobodilno borbo, vse za naše junške
partizane!

"Aktivistka N-skega odbora pravijo: "Tudi med največjim
 terorjem ki ga zdaj izvajajo v Ljubljani fašistični rablji s pomočjo do-
 mačih izdajalskih psov, vstrajamo in se borimo z vami do končne zmage.
 Smrt izdajicam slovenskega naroda, razbijmo vodstvo petokolonske bele
 garde, da v kali zatremo bratomorno vojno." Druga resolucija se glasi:

Terenski odbor N/ 55 čl./ daje vodstvu osvobodilnega gibanja in slo-
 venski partizanski armadi popolno zaupanje, ker je ono utelesilo vso de-
 kratično vsebino naše volje po svobodi, in ki je edino sposobno in le-
 gitimno zastopati in brabiti slovenske narodne interese. "N-ska skupina
 krstašev OF je poslala tole kratko resolucijo: "Mi popolnoma zaupamo
 vodstvu slovenskih partizanskih čet, prepričani smo, da bodo sinovi slo-
 venskih mater, ki nas bodo še letos rešili. Obračunali bomo vsi skupno z
 tujimi, ki z okupatorji vred rovarijo proti zavednemu slovenskemu ljudstvu.
 Nas prikajaja - Slovenci pokonci glave! **BODOCNOST JE SLOVANSKA!** Kri za kri!

Tako slovenski ljudje odgovarjajo na gorostasne bedastoče fraze o
 "zsuhi" slovenske narodne vojske. Slovenski patrioti vedo da te vojske
mogoče uničiti, ker raste iz ljudstva in bo ljudstvo rano ob rami z
 našimi partizanskimi borci Jugoslavije prinesla lepšo in srečnejšo
 domovino.

Z A P I S K I N A R O B U

VELIKO PRIZNANJE STALINOVIM NARODNOSTNI POLITIKI. " Mislim da bo Sovjetska vlada pripravljena sodelovati z nami na mirovni konferenci, da bo pripravljena delati v skladu z načeli Atlantske izjave in **PREVZETI VODSTVO V TOLMACENJU TEH NAČEL** " (Rooseveltov osebni zastopnik Harriman na svečanem obedu ameriškega odbora za pomoč SSSR, 6. septembra 1942.)

GROF SFORZA - " VELIKI PRIJATELJ JUGOSLAVIJE " Radio Kairo, je 17. avgusta imenoval grofa Sforzo " velikega prijatelja Jugoslavije ". V čem se kaže veliko prijateljstvo tega gospoda? Ali morda v tem, da je svoje dni izjavil, da Italija ni kriva, če na ozemlju, ki ga ona zahteva prebivajo Slovenci? Ali morda v tem, da je kot italjanski zunanji minister 1920 l. skupaj s sedanjim jugoslovanskim zunanjim ministrom Nincičem podpisal usodno rapalsko pogodbo? Ali morda v tem, da zdaj po Ameriki propagira priključitev Slovencev do Save k Italiji? Vemo, da se jugoslovanski krogi v Kairu zelo blizu tistim krogom, ki Osvobodilni fronti in slovenskim komunistom dan za dnem očitajo zveze z italjanskimi in nemškimi komunisti. Toda med tem ko nemški in italjanski komunisti niso NIKDAR niti z besedo niti z dejanjem segali po slovenski zemlji, pa " veliki prijatelj Jugoslavije " grof Sforza ni nič drugega ko garnitura (druga) italjanskega imperializma !

" **PRIZNAMO DA IMA OKUPATOR PRAVICO NAPRAVITI RED NA ZASEDENEM OZEM-LJU.** " Te besede beremo črno na belem v " Svoboda ali smrt " (št. 17), ki ga izdaja skupina zbankrotiranih oficirjev in političnih pustolovcev iz Mihajlovičevega tabora. In te sramotne packe na jugoslovanski časti si prisvajajo poveljstvo " redne jugoslovanske vojske " na Slovenskem. Iz Lonaona proslavljajo Draže Mihajloviča kot " borca proti okupatorjem " čoma pa Mihajlovičeva " vojska " priznava okupatorjem " pravico " delati " red " na zasedenem ozemlju in jim pri tem tudi dejavno pomagati.

Feldvebelska modrost. " Če bi kdo danes s protikomunističnim bojem rušil ~~rusko~~ rusko odporno moč proti sovražnikom države, bi bil tako izdajalski, kakor če kdo hromi s komunistično propagando narodno odporno moč nekomunističnih držav in narodov, (" Svoboda ali smrt " št. 17) in vendar gospod feldvebel, so morali ruski komunisti naprej s komunistično propagando ohromiti do dna gnilo carsko, nekomunistično državo. Če tega ne bi bili storili, bi danes Rusija predstavljala kvečjemu povečano izdajo Rumunije, ali pa recimo stare Jugoslavije, trhlo in gnilo na znotraj, brez moči navzven. In se eno zaupno vprašanje, gospod feldvebel: ali je izdajalski tudi tisti nemški in italjanski komunist, ki s komunistično propagando hromi odporno moč naših najhujših sovražnikov, nekomunistične Hitlerjeve Nemčije in nekomunistične Mussolinijeve Italije?

DA NE BO NESPORAZUMA. Nepremagljivi gobezdač, lovec za senzacijami in vredni kompanjon " Slovencev " zornolistov, Karlo Tigolli, se je potrudil in 4. septembra v tržaškem bulvarnem listu " Piccolo " objavil prevod Borove pesmi " Partizani ". Toda spričo obče znane italjanske zabitosti za tuje jezike g. prevajaleu niti ne moremo zameriti, da je Borovo pesem malce napak razumel. Zato ta tržaški črnilniški kul v tistih, o katerih poet pravi, da se čez ves svet razpenjajo vešala in da so njihov Gog : rop, požig, umor, ni spoznal svojih gospodarjev in delodajalcev.

" ... kolikor tisočev jih je padlo na bojiščih, kolikor tisočev jih je umrlo čoma od vsega hudega: - ostalo jih bo še dovolj, da se zgodi, o čemur sem trdno in verno prepričan, na tem ogromnem pokopališču, na teh od solz in krvi bogato pognojelih tleh si bodo zgradili sinovi in vnuki svetlejši lepši dom, ki si ga bodo uredili po svoji iz trpljenja vskipeli volji, po svojem, v novih spoznanjih dozorelem razumu ! "

Ivan Cankar